GAZETA KRAKOWSKA

Nro 10.

Z KRAKOWA DNIA 2 LUTEGO 1825 ROKU WE ŚRODĘ.

— Z Krakowa. —

Posiedzenie 14te Seymu Rzeczypospolitey Krakowskiey d. 3 Stycznia 1825.

(Dokończenie.)

Prezyduiący w Kommissyi Prawodawczey Reprezentant Kalinka wniósł do Izby Opinią teyże Kommissyi z Kommissyią Skarbową połączoney, aby uwagi nad proiektem do Prawa Górniczego przez Senat Rządzący inicyowanym, na ręce Reprezentanta Matakiewicza przez Piotra Steinkellera złożone, przez tegoż Reprezentanta w dniu 31 Grudnia r. z. Izbie przedstawione, i połączonym Kommissyom do Urzędowego użycia kommunikowane, dla obiaśnienia szczegółów temiż obiętych Senatowi Rządzącemu przesłane zostały, z powodu zaś, iż takowe obeymuią w sobie potrzebę uchylenia dziesięcin od Kopalń przez Właścicieli hut opłacanych, odczytał Dekret Króla Jmci Saskiego w tym przedmiocie wydany, według którego pobieranie tychże dziesięcin mieysca nie ma.

Oto iest osnowa przytoczonego dekretu:

Przywileie. Dla otwieraiących Kopalnie żelaza, miedzi, soli, ołowiu i t. d. od Nayiaśnieyszego Pana Fryderyka Augusta nadane roku 1811 dnia 29 Maia. Na przełożenie Ministrów naszych Spraw Wewnętrznych i Skarbu postanowiliśmy.

Artykuł 1.

Właściciele, lub podeymuiący na rachunek własny Kopalnie, albo huty żelaza, miedzi, srebra, soli, ołowiu, galmanu, hałunu węgli kamiennych, torfu, marmuru i wszelkie inne, iakie bądź trudniące się wydobywaniem, lub przerabieniem surowych mineralnych płodów Kraiowych fabryki i Kopalnie w myśl Artykułu 8go Prawa Seymowego dnia 24 Marca 1809 zarówno z wyrażonemi tamże Fabrykantami i fabrykami opłacie patentowego w Xięstwie naszem Warszawskiem podlegać nie maią.

Artykuł 2.

Zachowuiemy do oddzielney Ustawy Górniczey postanowienie względem należności Skarbu, za Rządu zeszłego w czterech przybyłych Departamentach sposobem dziesięciny od produktów kopalnianych fabryk prywatnych wybieraney.

ARTYKUŁ 3.

Rozumie się, że Rzemieślnicy i Professyioniści w fabrykatach Narodowych bądź prywatnych, iako nie na własny rachunek robiący, w myśl poprzedniczego Dekretu Naszego dnia 25 Marca 1809 Artykułu 13 do opłaty Patentowego wolnemi bydź powinni. Uskutecznienie tey woli Naszey Ministrom Naszym Spraw Wewnętrznych i Skarbu polecamy.

(podpisano) *Fryderyk August.*

Reprezentant Matakiewicz znayduiąc poczynione Uwagi nad proiektem nie bydź żadnem nowem Urządzeniem, przeciwił się odesłaniu tychże Senatowi Rządzącemu, ile gdy zachodzące wątpliwości i szczegóły wszelkie w Izbie rozpoznanemi i wyiaśnionemi bydź mogą, popieraiąc zaś wniosek, iż wybierana dziesięcina nie iest na żadnym prawie opartą, dodał, iż nawet Urzędnik z strony Senatu do wybierania tychże ustanowionym został.

Assessor Seymu Soczyński iako Członek Kommissyi Skarbowey oświadczył, iż na przedstawionym przez Senat Budżecie na rok 1824/5 niemasz umieszczonego poboru podobnego.

Reprezentant Kalinka obstawał przy odesłaniu Uwag tych Senatowi Rządzącemu, dla obiaśnienia szczegółów Kommissyom nie wiadomych, z ustanowienia Poborcy do wybierania dziesięcin wynikaiących.

Reprezentant Librowski powodowany odczytanym przez Reprezentanta Kalinkę Dekretem Krola Jmci Saskiego, uważał, iż gdzie niemasz Prawa Gorniczego, i poborca do wybierania dziesięcin mieysca mieć nie powinien, ile gdy Senat bez zezwolenia Izby nie może szafować groszem publicznym na utrzymanie tegoż.

Assessor Seymu Soczyński popieraiąc zdanie Reprezentanta Librowskiego dodał, iż wyznaczenie pensyi Urzędnikom bez wpływu Reprezentacyi Narodowey iest uwłaczanie Attrybucyi teyże, gdy Senat mocen iest powiększać liczbę Urzędników, lecz wyznaczać im pensyi bez zezwolenia Izby nie może.

Delegowany Senator Grodzicki znayduiąc Uwagi nad proiektem do Prawa Gorniczego poczynione, za maiące styczność z Urządzeniami niem obiętemi, żądał odesłania tychże do Senatu, obiaśniaiąc zaś powody ustanowienia Poborcy do wybierania dziesięcin oznaymił, iż lubo Dekret Krola Jmci Saskiego odczytany, robił nieiaką tamę do wybierania poboru dziesięcin, iednak Kommissyia Organizacyyna na zapytanie Senatu Rządzącego oświadczyła, iż w wszelkich przypadkach do obowiązuiącego dotąd Prawa Maxymiliańskiego stosować się należy, lecz pomimo tego żaden z Właścicieli Kopalń do zapłacenia dziesięcin zmuszanym nie był. Co zaś do ustanowienia Poborcy, Senat wykazuiąc czysty dochód Netto z Kopalń, potrącił już wszelkie wydatki, w iakie i utrzymanie Poborcy wchodzi.

Reprezentant Librowski Członek Kommissyi Skarbowey oznaymił, iż umieszczanie wydatku Netto iest bardzo wątpliwem, gdy na teraźnieyszym Budżecie Summa Złp. 6000 dochod stanowić mogącą, położoną iest na wypłacenię pensyi podobnym Urzędnikom.

Reprezentant Florkiewicz Prezyduiący w Kommissyi Skarbowey, odpowia-

dając na obiaśnienie Delegowanego Senatora Grodzickiego, oparte na Reskrypcie Kommissyi Organizacyyney, odczytał tenże Reskrypt z dnia 21 Sierpnia 1818 r. wydany, na podaną prośbę Osoby prywatney odpowiadaiący, iż Sądy winny się stósować do Praw kopalnianych w czasie Xięztwa Warszawskiego obowięzuiących.

Reskrypt ten dosłownie tu się umieszcza.

Nro Dziennika 148. Działo się na Sessyi dnia 20 Sierpnia 1818 r. Kommissyia Organizacyyna przez Trzy Nayiaśnieysze Dwory ustanowiona. W skutek tak uczynionego z strony Rządzącego Senatu w odezwie z dnia 18 Sierpnia 1818 do L. 2622 przedstawienia, ogłoszenie Kodexu Cywilnego przez Rząd Króles: Pruski wydanego, za obowięzuiący w Kraiu tuteyszym, iako też wniesioney prośby przez P. Helenę Zołtowską i Katarzynę Hagerle Właścicielki 30 części kopalń prywatnych w Wsi Narodowey Dąbrowy, o zalecenie Trybunałom W. M. Krakowa, aby w sądzeniu Sporow kopalnianych trzymały się Kodexu Górniczego exystuiącego, a nadto o zaprowadzenie nowego podobnego Kodexu dla tego Kraiu, Kommissyia oświadcza: iż żadney nie podlega wątpliwości że Trybunały w sądzeniu Sporów z kopalń wynikaiących, winnemi są stosować się do praw i Urządzeń kopalnianych, które były obowięzuiącemi wczasie Rządu Xięztwa Warszawskiego aż do ogłoszenia tego Wolnego Kraiu, Kommissyia przesyła Rządzącemu Senatowi powyżey rzeczoną prośbę dla podania na Zgromadzenie Reprezentantów proiektu do Kodexu Gorniczego, ieżeli takowego dla dobra Kraiu potrzebę widzi; Kommissyia uwiadomia także Rządzący Senat, że zwyż pomienione Supplikantki stósowną do oświadczonych tu zasad odebraly odpowiedź. (pod:) Swerts-Spork Darowski Sek: Kom: Org.

Następnie Reprezentant Florkiewicz wniósł, iż gdy z Reskryptu tego, ile prywatnego. drukiem nie ogłoszonego, i żadney Normy w postępowaniu stanowić nie mogącego, bynaymniey nie okazuie się, aby Prawo Maximiliańskie miało bydź obowięzuiącem, i w ostatnim Reskrypcie Kommissyi Organizacyyney, wyszczególniaiącym, które Reskrypta i w iaki sposób maią bydź obowięzuiące, nie umieszczonym, owszem w ślad tegoż Reskryptu zaleconem iest wprowadzenie do Reprezentacyi Proiektu do Prawa Górniczego, gdy wreszcie tak na Budżecie pierwszym iako Prawem stoiącym nazwanym, iako i w następnych Budżetach, takowe pobieranie dziesięcin umieszczone nie zostało, przeto Senat Rządzący nie ma Prawa, na mocy którego opłaty dziesięciny prawnie domagaćby się mógł.

Reprezentant Librowski obstaiąc przy zarzucie nieprawnego wybierania dziesięciny, zawiadomił Izbę, iż już do Kassy Główney z strony Senatu Rządzącego, o ściągnienie zaległości podatku tego, stósowne kroki poczynionemi zostały.

Delegowany Senator Grodzicki znayduiąc opłatę dziesięciny, iako ku pomnożeniu Skarbu przyczyniaiącą się, z Artykułu 4 i 12 Konstytucyi Kraiowey za przedmiot zupełnie Administracyyny, uważał, iż takowy wyłącznie do Senatu należy.

Assessor Seymu Soczyński żądał uchwalenia uczynić się maiącego przedstawienia, aby dziesięcina pobieraną nie była, i zaległości iakiekolwiek z tego źródła pochodzące umorzonemi zostały, do czego przychylał się Reprezentant Matakiewicz.

Assessor Seymu Hr. Wodzicki znayduiąc Konstytucyią bydź Reprezentacyi iako rękoymią, z mocy którey wszelkie podatki na Budżecie umieszczane, Senat wybierać ma prawo, i przeciwnie, uznawał. iż odesłanie do Senatu okoliczności tey iest zbytecznem, gdy Budżet raz na zawsze za zasadę służący, opłaty takowey w sobie nie mieści.

Reprezentant Florkiewicz zwracał uwagę Izby, iż na Zgromadzeniu Reprezentantów w r. 1823 zapadła iuż uchwała Izby, wzbraniaiąc Senatowi wybierania tey opłaty.

Marszałek Seymu obiaśniał, iż w podobney materyi ieszcze do Prawa tego inicyatywa z strony Senatu udzieloną nie była.

Izba Prawodawcza Uwagi nad proiektem do Prawa Górniczego przedstawione, uwolnienie Właścicieli Kopalń od opłacania dziesięciny aż do nowego prawa za szczególny cel maiące, Senatowi Rządzącemu z tem przesłać postanowiła zdaniem, iż opłata dziesięciny, iako żadney zasady prawney nie maiąca, aż do ogłoszenia Prawa Górniczego wybieraną bydź nie może, i iakikolwiek wykaz poboru tychże dziesięcin Kassie przesłanym został, iako niewłaściwie zporządzony, i wymagany, umorzonym bydź winien.

Marszałek Seymu Posiedzenie Seymu dalsze do dnia piątego Stycznia 1825 r. godziny 10 ranney odłożył.

Michał Wroński,
Sekretarz Seymowy.

Z Warszawy d. 25 Stycznia.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
CESARZA WSZECH ROSSYY, KRÓLA POLSKIEGO &c. &c. &c.
XIAZĘ NAMIESTNIK KROLEWSKI
w Radzie Stanu.

W skutku przedstawionego Nam Rapportem Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z d. 20 Sierpnia r. b. Nr. 50,960 potrzeby zniżenia opłaty wychodowey od siarki, i na mocy szczególnego w tey mierze Jego Cesarsko-Królewskiey Mości upoważnienia dnia $\frac{18}{30}$ z. m. opłatę takową do groszy pięciu od centnara siarki zniżamy.

Wykonanie ninieyszego Postanowienia i ogłoszenia onego Kommissyiom Rządowym Spraw Wewnętrznych i Policyi tudzież Przychodów i Skarbu, w czem do którey należy, polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney dnia 14 Grudnia 1824 r. (podpisano) *Zaiączek*.
Minister Prezyduiący
w Kom: Rząd: Przychodów i Skarbu
(podp.) X. X. *Lubecki*.
Nro. 24.327.
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki*.
Zgodno z *Oryginałem*:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki*.
Za zgodność:
(podp:) *Swinarski*.

W Imieniu Nayiaśnieyszego
ALEXANDRA I.
Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego &c. &c. &c.
XIĄZE NAMIESTNIK KROLEWSKI
w Radzie Stanu.

W skutku wzaiemnego zniesienia się Rządu Państwa Rossyyskiego z Rządem Królestwa Polskiego względem ustanowienia opłaty celney od niektórych przedmiotów handlu Taryffą i klassyfikacyią towarów między obudwoma Państwami umowioną nieobiętych, przychylnie do przedstawienia w tey mierze Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu z d. 7 Grudnia r. b. Nro. 71,473, postanowiliśmy i stanowiemy:

Artykuł 1. Następuiące artykuły, iako to: Saletra czyszczona, Kley zwyczayny i Kley Rybi za świadectwami pochodzenia z Rossyi wprowadzane opłacać maią cła wchodowego podług następuiących zasad:

1. Od Saletry czyszczoney od cetnara groszy dwadzieścia pięć.
2. Od Kleiu zwyczaynego od cetnara groszy ośmnaście.
3. Od Kleiu Rybiego od cetnara złoty ieden groszy dziewięć.

Art: 2. Pobór opłaty takowey od obiektów powyżey wymienionych rozpocząć się winien od dnia 1 Stycznia 1825 r.

Wykonanie ninieyszego Postanowienia Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu polecamy.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady Administracyyney d. 14 Grudnia 1824.

(podp:) *Zaiączek.*

Minister Prezyduiący
w Kom: Rząd: Przychoków i Skarbu
(podp:) X. X. *Lubecki.*
Nro. 24,394.
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
Za zgodność:
(podp:) *Kruszyński.*

Pan Bułharyn wydał w Petersburgu w ięzyku Rossyyskim Rocznik Teatralny na rok 1825, pod tytułem: Talia. Dziełko to zaleca się równie powierzchowną okazałości, iak i doborem artykułów. Wśród wspomnień o znakomitych Artystach Dramatycznych, znalazł mieysce i nasz nieodżałowany *Żółkowski.* Chlubnie pisze o nim nieznany nam Autor tego artykułu; kładzie go i słusznie, w rzędzie pierwszych komików Europy; przytacza główne rysy wyborney gry iego, iak umiał w mgnieniu oka poiąć śmieszność położenia, oddać ią bez przesady i nawet iednem spoyrzeniem, układem twarzy, postawą, wzbudzić śmiech i podziwienie nad grą swoią w nieświadomych ięzyka cudzoziemcach. Przytoczone są i niektóre szczegóły iego życia, iest tam i wierny iego Famulus z pisaną Gazetą; liczne wyiątki z Momusa, kończą ten artykuł.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec żyta zł: od 6 i pół do 7. Pszenicy od 11 do 13 pół. Jęczmienia od 6 i pół do 7. Owsa od 4 i grosz srebrny do 4 i pół. Siana fura iednokonna od 8 i pół do 14, parokonną od

15 i pół do 19. Słomy furę zwyczayną od 4 do 5.

Ze Lwowa d. 21 Stycznia.

Okólnik
Ces: Król: Rządu Kraiowego.

Że poddani Rossyyscy uwolnieni są bezwarunkowo od płacenia taxy za wywóz maiątku w Ces. K. kraiach Austryiackich.

W skutku Dekretu wysokiey Kancelaryi nadworney z dnia 28 Października 1824 do liczby 32,447/1900, dodatkowo do Okólnika z dnia 11 Lipca r. z. do liczby 37,965 podaie się do powszechney wiadomości, że wzaiemne zniesienie monarchiczney opłaty od wywożonego maiątku przez poddanych tak Austryiackiego iak i Rossyyskiego Cesarstwa, względem czego obustronne Rządy podówczas tylko w warunkowey formie, mianowicie: pod wyraźnem zastrzeżeniem wzaiemności. były się ułożyły, teraz przez obustronne Ministeryialne oświadczenia pod d. 31 Lipca r. z. uczynione, bezwarunkowo, uchwalone zostało z tą uwagą, iż skutek zniesienia opłaty od wyprowadzenia maiątku, ku obustronnych poddanych korzyści, rozciągać się ma nie tylko na wszystkie następne, ale i owe przypadki, w których pobór takowey opłaty, do d. 31 Lipca r. b. iako dnia wydanych przez obustronne Ministeryia oświadczeń, ieszcze rzeczywiście uskutecznionym nie był. (*Podpisy.*)

Z Paryża d. 17 Stycznia.

Izba Parów przyięła d. 14 b. m. ustawę względem Listy cywilney większością 134 głosów przeciw 3.

Hr. Ferronay, Poseł nasz przy Dworze Rossyyskiem, nim uda się do Petersburga, poiedzie wprzód do Wiednia.

Rozporządzeniem Królewskiem z d. 12 b. m. z początkiem roku niniey szego 7 dotychczasowych kass, do wypłacania pensyy urzędnikom połączone są w iedną pod nazwiskiem: jeneralney kassy pensyy. Dochód iey składać się będzie z odciągań od płacy urzędnikow, szczegolnego na ten cel funduszu i części przypadaiącey na urzędników kary pieniężney z zkonfiskowanych towarow. Trzydziestoletnia służba i wiek 60 lat maią prawo do pensyi. Celnicy, roznosiciele listów, maytkowie, &c. maią prawo po 25 latach do pensyi. Wdowa po pensyioniście pobierać będzie czwartą część, ale ieżeli ma 50 lat i iest matką dziecka niżey lat 16 połowę iego pensyi. Po iey śmierci w pewnych okolicznościach pobierana przez nią pensyią przeyść może na iey dzieci.

W skutku połączenia przez Ministerstwo skarbowe kilku poborowych urzędów w ieden, w samem departamencie Puy de Dom utraciło 40 poborców swoie urzędy.

Wyszły tu z druku Pamiętniki Doktora Automarchi, czyli ostatnie chwile Napoleona przy iego spowiedniku, w 2 częściach.

Telegraf w Bordeaux między 10 i 12 b. m. był w nieustannym ruchu. Wnoszą zatem, iż w Hiszpanii lub Portugalii zayść musiały ważne zdarzenia.

W tych dniach corka 77letniego oyca, który w Corbeil w rzekę wpadł, wyratowała z własnem niebezpieczeństwem życia.

Podporucznik Antoni Boyer, 27 lat maiący, który dawniey okazywał iuż

ślady pomieszania zmysłów, idąc w tymże miesiącu do swego pułku, gdy przybył do Baziege, prosił, aby dla osłabienia dozwolono mu w tem mieyscu wypocząc, na co zezwolono. Nad brzegiem kanału napotkał kogoś i ofiarował mu kieliszek wódki; piiąc do niego rzekł: piię wódkę po raz ostatni! D. 5 b. m. popołudniu przybywszy do Pomperpuzat pytał się kobiety, czyli niema słomy do sprzedania? Ale gdy ta zdawała mu się za drogą, udał się na ściernisko, natargał stos ściernia i zapalił go. Potem zdiął suknie, i znayduiący się w tey okolicy wieśniacy sądzili, iż ie chce osuszyć, ale Boyer obszedł kilka razy palący się stos, wrzucił w płomienie swe suknie i nakoniec sam siebie. Wieśniacy przybiegli na iego ratunek, wyciągnęli go z ognia, ale iuż był bez duszy, chociaż zaledwo dwie minuty w ogniu leżał. Dowiedziano się potem, że Boyer dowiadował się kilkakrotnie, ile potrzeba zażyć opium, aby zabiło; aże nie mógł go dostać, postanowił się spalić. Samowolne się spalenie iest iednak od czasow Herkulesa w Europie rzadką rzeczą.

Z Rzymu d. 30 Grudnia.

Po ur czystem nabożeństwie w ostatnią Niedzielę Adwentu (d. 19 Grudnia) w kaplicy Syxtusowey, rozdano Kardynałom i Prałatom exemplarze bulli względem Jubileuszu w ięzykach Łacinskim i Włoskim. Dwom Audyt rom *di Rota* kazano ią powtornie ogłosić. Przy weyściu zatem do Kościoła Watykanu czytali ią z ambon pięknie ozdobionych w obu ięzykach licznie zgromadzonemu ludowi. Odezwały się potem dzwony, muzyka, trąby i kotły, przy huku dział z zamku S. Anioła i wystrzałach ręczney broni gwardyi Szwaycarskiey. Po przybiciu bulli, kursorowie Apostolscy, z których ieden trzymał bullę w ręku, poprzedzeni muzyką woyskową, poiechali konno do Kościoła N. Panny Maryi *in Travestere*, gdzie przyięło ich Duchowieństwo przy odgłosie dzwonów, i gdzie także bullę przeczytali i przybili. Toż samo nastąpiło przy Kosciołach Lateraneńskim i Tyberyańskim.

Nazaiutrz, to iest: d. 20 b. m. Kardynałowie, Patryarchowie, Arcy-biskupi, Biskupi i Penitencyionarze, w właściwych swoich ubiorach duchownych, udali się do Watykanu i w przeznaczoney sali oczekiwali Oyca S. Ten, także *in pontificalibus*, poprzedzony wyżey wzmiankowanemi osobami, udał się do kaplicy Syxtusowey, gdzie klęcząc oddał cześć wystawionemu N. Sakramentowi. Po rozdaniu obecnym świec i xiążeczki obeymuiący obrzędy Jubileuszu, Oyciec S. przyiął pozłacaną świecę woskową z rąk assystuiącego pierwszego Dyakona, Kardynała *Ciaccapiatti*, i zaintonował *Veni Creator Spiritus*, co daley śpiewacy kapeli Papiezkiey kontynuowali. Potem Oyciec S. siedząc na tronie, i trzymaiąc w ręku zapaloną świecę udał się na czele całego Duchowieństwa w processyi do Kościoła S. Piotra. Naprzód szli młodzieńcy z hospitium S. Michała, za niemi sieroty z kollegium Panny Maryi, daley xięża zakonni i świeccy, oycowie jeneralni Prokuratorowie i wszyscy Prałaci tayney Izby Papiezkey, śpiewacy z kapeli wraz z notaryiuszami, sekretarzami Izby, i Marszałek pałacowy z Audytorami di Rota. Za niemi tayny Kapelan niósł koronę Papiezką, a dziekan

kadzielnicę, słudzy zaś Papiezcy nieśli 7 lichtarzy. Daley następowali Opaci, Biskupi i Kardynałowie w białych infułach, a za niemi Oyciec S. otoczony gwardyią Szwaycarską; na końcu postępowali Protonotaryiusze, Jenerałowie zakonów i gwardyia szlachecka. Za przybyciem do drzwi Kościelnych, gdzie oycowie pokutuiący stali z zapalonemi świecami, przyiął Oyciec S. srebrny młotek z rąk Kardynała Castiglioni, i trzykrotnie uderzył w mur przy drzwiach. Przy pierwszem uderzeniu rzekł: *Otworzcie mi drzwi sprawiedliwości!* Spiewacy odpowiedzieli: *Weydę i spowiadać się Panu będę.* Przy drugiem mocnieyszem uderzeniu, rzekł Oyciec S: *Do Twego domu Panie, pozwol mi weyść!* Spiewacy odpowiedzieli: *Z uszanowaniem modlić się będę w Twoiey Swiątyni.* Przy trzeciem naymocnieyszem uderzeniu, rzekł Papiez: *Otworzcie się drzwi, bo Bóg iest z nami.* Spiewacy odpowiedzieli: *Sprawiedliwość wykonywa się względem Izraela.* Opadaiący mur spadał w przeznaczony do tego wozek, a pozostałe ieszcze kawałki iego sprzątniono, i Penitencyionarze oczyścili ziemię gąbkami maczanemi w święconey wodzie. Oyciec S. wrócił na swóy tron, i za danym znakiem opadły drzwi, ktore pierwey zdięto z zawias. W środku Kościoła, Jego Swiątobliwość trzymaiąc w prawey ręce świecę, a w lewey krzyż podany przez Dyakona, zaintonował *Te Deum.* Natychmiast odezwały się trąby w przysionku Kościoła, a z dwugodzinnym odgłosem wszystkich dzwonów kościelnych całego miasta, łączyły się wystrzały z ręczney broni gwardyi Szwaycarskiey i huk dział z zamku S. Anioła. Oyciec S. wszedł naypierwey sam do Kościoła, a za nim udali się parami Kardynałowie Patryarchowie, Arcybiskupi i t. d. całuiąc drzwi przy weysciu. Usiadł Papież na wspaniale ozdobionem krzesle, otoczony świętem Kollegium, i zalecił Kawalerom S. Piotra i Pawła, aby mieli straż przy drzwiach wszystkich 4 głównych Kościołów, poczem przypuścił ich do pocałowania nóg. Ztamtąd udał się Oyciec S. do Kaplicy Gregoryianskiey, potem do konfessyionału, przyiął obedyiencyią od Kardynałów, i zaintonował uroczyste nieszpory, a tymczasem wszystkie drzwi Kościelne, zamknięte od świtu, otworzono. Zakończyło nieszpory troiste błogosławieństwo Papieskie, poczem Oyciec S. wrócił do swego pałacu. Niezliczone było mnostwo ludzi różnych narodów. Znakomite damy, Xiężne Rzymskie i zagraniczne, Posłowie Dworów i t. d. znaydowali się na gankach umyślnie wystawionych.

— Dnia 7. —

Utrzymuiący gościnne i zaiezdne domy zdaie się, iż w swoich oczekiwaniach zawiedzionemi zostali, bo spodziewali się na Swięty Jubileusz znacznego ziazdu maiętnych cudzoziemców, a do tey chwili mniey przybyło tu cudzoziemców niż w roku zesz: Rzemieślnicza klassa ludzi, które naywięcey z cudzoziemców zyskuie, i spodziewała się w tym roku znacznego zarobku, zostaie w rozpaczy. Ze wszystkich bezpośrednich i pośrednich kraiów Austryiackich, tudzież Neapolu i Florencyi z wielką tylko ostrożnością dawane są do Rzymu paszporty, a co się tycze cudzoziemców z innych kraiów, ci wstrzymuią się od podroży, aby nie wpadli w ręce hord rozboyniczych.

DODATEK

DO N.ro 10.

GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 2 LUTEGO 1825 roku we SRODĘ.

Z Madrytu d. 6 Stycznia.

Od kilku dni odbywaią się częste zgromadzenia Ministrów, na których znayduie się zawsze P. Ugarte.

Dotychczasowe surowe systema zmieniło się od niejakiego czasu. Kilkanaście oddalonych z stolicy osób otrzymały pozwolenie powrotu, a niektórzy uwięzieni wolność. Urzędnikom, których uznano za niezdatnych do oczyszczenia się, naznaczono dożycia połowę pobieraney dawniey pensyi; radców Kastylii, których w Lutym r. z. oddalono przywrócono do urzędów. Hr. Puno-Rostro iest z wygnania przywołany, a Xciu Frias dozwolono nawet nosić wielki krzyż orderu Karola III. który za rządów Stanów otrzymał. Jenerał Cruz iest wolny; Biskup Mechuacan, X. Queypo, osadzony został w wygodnieyszem mieszkaniu i pobiera 16,000 realów pensyi.

Z powodu zaniesienia prośby przez Xięgarza Francuzkiego Donaé, któremu paka xiążek na komorze celney w Vittoria zatrzymana została, wydał Król następuiący wyrok: "W przeciągu trzech miesięcy wszystkie w obcych językach za granicą drukowane dzieła mogą bydź z kraiu wyprowadzone. Drukowane zaś w Hiszpanii w obcych językach lub za granicą w Hiszpańskim języku xiążki, ile tyczą się religii, praw korony lub obyczaiów, niemogą bydź z Królestwa wyprowadzonemi. Powracaiące xiążki podlegaią opłacie celney. Pozwolenie wywozu zakazanych xiążek służy tylko kupcom i xięgarzom, którzy wprowadzili ie między 7 Marca 1820 i 1 Października 1823.

Jnfant Franciszek i iego Małżonka którzy codziennie bywaią w teatrze, chcą na utworzenie tu opery Włoskiey znaczną kwotę pieniędzy złożyć.

W Kadyxie zachodziła obawa, aby krążące przed tym portem Kolumbiyskie korsarskie okręty nie zabierały Hiszpańskich; dla uprzątnienienia więc tey obawy, pomnożono liczbę na morzu będących woiennych Hiszpańskich okrętów i dwa Francuzkie brygi z niemi złączyć się maią.

Z Londynu d. 12 Stycznia.

Pisma Paryzkie (wyraża Gazeta Gonice) zapełnione są uwagami nad nayno-

wszem postanowieniem Gabinetu Angielskiego względem południowey Ameryki. Pisma liberalne daią do zrozumienia, iż Francyia toż samo uczynić mogła co Angliia i powinna była; przeciwne zwracaią uwagę na ważne skutki, które ten środek za sobą pociągnąć może. My zaś bynaymniey się tego nie lękamy. Zamiary Rzadu J. K. Mci w tey sprawie były nie raz z otwartością i rzetelnością obiawione, iakich zdaniem naszem, w rocznikach dyplomatyki mało znayduie się przykładów. Wszelkie zarzuty, które przeciw zasadzie przedsięwziętego środka uczynić można było, uczyniono i należycie rozważone zostały. Jakież zachodzić mogą powody do obawy? Gdyby Ministrowie nasi porywczo i bez uwagi przedsięwzięli byli ten krok, na ówczas zachodzićby mogła nieiaka obawa względem mniemania naszych Sprzymierzyńców. Ale teraz, iak rzeczy stoią, należało tylko uwiadomić ich, iż nakoniec oddawna rozważany i publicznie zapowiedziany zamysł uskuteczniliśmy. Hiszpaniia uważać zapewne będzie ten krok z strony przeciwney; lecz i Hiszpaniia niema żadnego słusznego powodu do żalenia się. Zachowaliśmy się nader cierpliwie i rzetelnie względem tego Mocarstwa; zostawiliśmy mu, ile tylko można było, czas do zagodzenia swych waśni w iakim bądź sposobie z osadami i ofiarowaliśmy nawet nasze pośrednictwo; ale Hiszpania nie wzięła się do tego, a my niemogliśmy dopuścić, aby nasza polityka względem pytania, które tak blisko obchodziło interes Anglii przez ociąganie się lub łudzące nadzieie Gabinetu Madryckiego zupełnie zniszczoną została. I coż nawet w teraźnieyszey chwili uczyniliśmy? Oto oświadczyliśmy iedynie naszą chęć zawarcia z kraiami południowey Ameryki, których oderwanie się od kraiu macierzystego nieodwołanie iest postanowione, traktatów handlowych.

— Dnia 14 Stycznia. —

Onegday o godzinie 4 z południa ziechał Król z Windsor do Londynu. Sądzą, iż osobiście otworzy posiedzenia Parlamentu. W ciągu tego tygodnia zaszczyci J. K. M. koleyno wszystkie tuteysze teatry obecnością swoią.

P. Canning znaydował się wczoray w Oxford, lecz d. 15 spodziewany iest na powrot w swey kancelaryi.

Zapewniaią, iż Pan Karol Stuart, były Poseł nasz w Paryżu, uda się niezwłocznie z szczególnieyszem zleceniem do stolicy Brazyliyskiey Rio-Janeiro.

D. 8 b. m. towarzystwo Katolików w Dublinie zebrało się pierwszy raz na uroczyste posiedzenie po uwolnieniu Pana O'Conel. Powitany on został radosnemi okrzykami, i dziękował Katolikom za ich do niego miłość, a sędziom przysięgłym (samym Protestantom) za ich sprawiedliwość. Okazał szczere swoie uszanowanie dla Krola Jerzego IV i ubolewał, iż Katolicy Irlandscy niedoznaią tak łagodnego względem siebie postępowania, iak w królestwie Hanowerskiem. Składki na potrzeby Katolików znacznie się pomnożyły.

Miasto Bristol dało dla Ministrów Canninga i Liwerpoola swietny obiad i udzieliło im prawo obywatelstwa.

Z *Bruxelli d. 17 Stycznia.*

Stan zdrowia N. Króla polepszył się na pociechę całego kraiu tak dalece, że

J. K. M. oznaczył na iutro wstępne posłuchanie Posłowi Angielskiemu i przyięcie listu wierzytelnego.

Kawaler Huygens odpłynie na przyszłą wiosnę na fregacie Aar iako Niderlandski Poseł przy Zednoczonych Stanach północney Ameryki.

Minister skarbowy, P. Appelius, poiechał do Amsterdamu dla prezydowania na jeneralney kommissyi względem umorzenia obligacyy skarbowych syndykatami zwanych.

Pomiędzy officerami Francuzkiemi na połowie żołdu będącemi, z ktorych wielu udało się do Egiptu, wymienia Dziennik Niderlandzki i Jenerała Livron.

Z Piławy d. 8 Stycznia.

Potężne burze z ulewami, z któremi rok zeszły się zakończył, ciągle ieszcze trwaią. D. 2 i 3 b. m. tak okropny znowu wiał wicher przy wzniesieniu wody, że portowe warownie zalane i znacznie uszkodzone zostały. Wyszła nawet woda na brzeg tuteyszy, a d. 5 doszła na rzece Pegel do nadzwyczayney wysokości 11 stóp i 6 calów zalała niższe części miasta i twierdzę. Od r. 1737 nie było iesteze tak wysokiey wódy. Pod Frischen-Haff przy uyściu Pregel widzieć się dała znaczna massa lodu.

Z Neapolu d. 5 Stycznia.

Jak tylko dnia wczorayszego śmierć Króla spisanym aktem przez P. Pignateli, syndykiem miasta, i urzędnikow Dworu Krolewskiego ztwierdzoną została, udał się tymczasowy Prezes rady Ministrów P. Medici, do nowego Króla i złożył mu własnoręczny testament zmarłego Krola pod d. 6 Lutego 1822 i kodycyllę pod d. 4 Listopada 1824, które zaraz otworzone i w radzie stanu odczytane zostały. Potem Minister sprawiedliwości, w towarzystwie Xcia Campofranco i dwóch Radców stanu, opieczętował rzeczy zmarłego Króla. Nowy Król udał się z całą rodziną do wieyskiego zamku Capodimonto, do którego zaprosił także Xiężną Florydę, wdowę po zmarłym Krolu, i dziś rano odbył radę stanu. Teatry, giełda i sądy są pozamykane.

UWIADOMIENIE.

W tey chwili wyszedł z druku Tom czwarty *Botaniki o chodowaniu Roślin*. Całego dzieła dostać można w Xięgarniach Mateckiego i Grabowskiego.

Teatr Narodowy.

W Piątek dnia 4 Lutego dane będzie wielkie Drama w 4 aktach, z francuzkiego P. Caignur przełożona: *Puszcza pod Hermansztadt.*

Dziś daną będzie w Sali przy Teatrze *Reduta*, czyli *Bal Maskowy*.

Uwiadomia się Prześwietną Publiczność, iż Kassyno dzisieysze dla daney Reduty czyli Balu Maskowego, odłożone zostało do dnia iutrzeyszego, to iest: d. 3 Lutego, na ktore przedsiębiorca oczekuie Łaskawey Publiczności.

Dnia 31 Stycznia i 1 *Lutego* 1825 *r.*
Cena Zboż roznego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.		2.		3.		4.	
Korzec	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.	Zł.	gr.
— *Pszenicy*	9	15	9	—	8	15	7	15
— *Zyta*	5	10	5	—	4	15	4	—
— *jeczmienia*	4	15	4	—	3	24	3	18
— *Owsa*	3	15	3	12	3	6	3	—
— *Jagieł*	15	—	14	—	13	—	12	—
— *Grochu*	5	—	4	15	4	—	—	—
— *Rzepaku*	15	—	14	—	12	15	—	—

UWIADOMIENIE.

Karol Prokop Kaliga, Dentysta Nadworny wielu znakomitych Domow, oznaymuie Prześwietney Publiczności tuteyszego Miasta o swoim przybyciu. Mieszka w Ulicy S. Jana w Domu JP. Drelinkiewicza pod N. 481 na pierwszym piętrze pod N. 1.

W Krakowie d. 27 Stycznia 1825 r.

DONIESIENIA.

W dniu 4 Lutego r. b. 1825 o godzinie 10 ranney w Gmachu Sukiennice zwanym, w drodze Exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacya kosztowności iako to: Medala złotego z łańcuszkami złotemi, Sztuczki złotey z rubinkami, Szpinki iedney z perłą w szrodku, Pierścienków trzech złotych, Koralikow i nitek trzech, a to zagotowe liczyć się maiące pieniądze. Chęć zatym licytowania maiących podpisany Komornik na mieysce i czas oznaczony zaprasza.

W Krakowie dnia 28 Stycznia 1825 r.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

W Królestwie Polskiem, Woiewodztwie Krakowskiem, Obwodzie Miechowskim, pomiędzy miasteczkami: Proszowice, Szkalbmierzem, i Słomniki, połczwartey mili od Krakowa, a połtory od granicy Obwodu Krakowskiego, dwie mile od Wisły, położona Wieś; iest z wolney ręki do wypuszczenia: albo na wieczysty Czynsz, albo w 12stoletnią dzierżawę, albo na zastaw.

Gospodarstwo w tey Wsi rolnicze (z towarzyszone: z gatunkiem pszennego gruntu na 3 części podzielonego, i w każdey wysiewu do 190 korcy obeymuiącego; z dostatecznie zaprowadzoną sterkoryzacyą; z nayporządnieyszą budowlą: tak z względu ekonomicznego, iako też wszelkiey wygody i przyiemności mieszkania; z stanem włościan: przyzwoicie uposażonych do roboty mieyscowey wystarczaiących. i własność zabudowań swoich posiadaiących; z podostatkiem wszelakich Inwentarzy: potrzebnych do porządnego gospodarstwa, iako to: Wołów, Koni, Owiec, wszelkich sprzętów rolniczych i porządkowych; z wygodą do opału i grodzenia: przez zaprowadzenie znaczney ilości Wierzb i Wikla coroczaie się odradzaiących; i nakoniec z uzupełnionym rozmiarem przez przysięgłego Jeometrę wszystkich gruntów dworskich i gromadzkich) przedstawia przy mierney pracy, porządkiem istnieiącym bardzo ułatwioney, i ze wszech względów uprzyiemnioney; nie tylko pożytek dzisiay iuż obrachowany: ale nawet w przyszłości mogący bydź znacznie powiększonym.

Właściciel żąda Vadium, odpowiadaiącego wartości budowli i Inwentarzy; od którego Dzierżawca lub zastawnik procent co rok potrącać sobie będzie; i właściciel przestanie na opłacie półrocznego Czynszu decursive opisem urzędowym: umówić i obwarować się maiącego.

Do tey Possessyi gotów iest Właściciel dodać tem samem prawem. Realność swoią w Mieście Wolnem Krakowie dziedzicznie posiadaną; składaiącą się z dwoch Domów razem połączonych, na pryncypalney Ulicy sytuowanych. — W ktorych: porządne na obudwoch piętrach obszerne pomieszkania; wsypki na znaczną ilość zboża; Staynie na 30 przeszło koni; Sklepy; i dokładne piwnice; mogą pod wielu względami stać się użytecznemi gospodarzowi: przymuszonemu produkta z bliskiey Wsi do Krakowa sprzężaiami zprowadzać.

Dokładnieyszego w tey mierze każdemu wyiaśnienia udzielą w Krakowie: W. Ekielski Assessor prawny przy Senacie Krakowskim a razem i Mecenas przy Sądach Miasta Wolnego Krakowa i iego okręgu: na prowincyi JW. Józef Gostkowski Radzca Woiewodzki, ciągle w dobrach swoich *Zagrody Proszowskie* w Woiewodztwie Krakowskiem, Obwodzie Miechowskim Powiecie Krakowskim sytuowanym, zamieszkały. — W Kielcach W. Krzyżanowski Mecenas przy tameczynym Trybunale Cywilnym, — a w Warszawie W. Bienkiewicz, Mecenas przy Sądach wszelkich Instancyi.

Dodatek 2gi

Do Nru. 10.

GAZETY KRAKOWSKIEY.

Z Krakowa d. 2 Lutego 1825.

DONIESIENIE LOTERYINE.

Na nowo wybitych zostało do rozdania 3000 Sztuk czerwono-drukowanych gratysowych Losów, które wszystkie bez wyiątku wygrać muszą

w WIELKIEY LOTTERYI

na cztery Domy w Baden i gruntową posiadłość w Austryi pod górą Manhard, którey ciągnienie d. 10 Marca 1825 ieżeli nie prędzey, nieodmiennie nastąpi.

Wielorakie wielkie i znaczne korzyści tey Lotteryi, które Prześwietna Publiczność tak kraiowa iak zagraniczna (przez kupno Losów) tak dalece uznała i ocenić umiała, iż w krótkim czasie 6000 czerwono-drukowanych gratysowych Losów, z których każdy pewną ilość pieniędzy wygrać musi, rozebrane zostały. Gdy potem od znaczney liczby pragnących na tę Lotteryią zakupywać Losy, nadchodziły nieustanne życzenia, dostania gratysowych w tey Lotteryi wygrywaiących Losów. Dla dogodzenia więc tak licznem żądaniom i dla utrzymania dotychczasowego pomyślnego zakupu Losów, postanowił Właściciel powyższych posiadłości wybić na nowo kazać 3000 czerwono-drukowanych gratysowych losów, wyrównywaiących w wygraney pierwiastkowem 6000, bez powiększenia dotychczasowey w tey Lotteryi oznaczoney liczby Losów, na co otrzymał Nay wyższe zezwolenie

Te nowe 3000 czerwonych gratysowych Losów, których Numera do całey rozciągaią się Lotteryi, i drukiem są ogłoszone, będą równie iak da-

wnieysze 6000 Sztuk gratysowych Losów dwa razy ciągnione, i posiadała nie tylko takie same prerogatywy i korzyści iak Losy czarno-drukowane, ale nadto każdy z nich pewną zyskuie wygraną, iak następuiący rozkład okazuie

1	Traffer na	400	Sztuk Dukatów w złocie	. .	400	Sztuk Dukatow
1	,, ,,	100	,, ,, ,,	. .	100	,,
2	,, ,,	50	,, ,, ,,	. .	100	,, ,,
4	,, ,,	25	,, ,, ,,	. .	100	,,
1992	,, ,,	1	,, ,, ,,	. .	1992	,, ,,
1000	,,	na pół Souverainsd'ora w złocie = 1000 pół Souverainsd'orow w złocie				

3000 Trafferów wygrywaiacych 1000 pół Souverainsd'orów w złocie i 2092 sztuk C. K. Dukatów w złocie.

Od dnia dzisieyszego wszyscy zatem bioracy razem za gotową zapłatą 10 czarnych losów, otrzymaią ieden czerwony gratysowy, i to do póty póki przeznaczone na ten cel 3000 czerwonych gratysowych Losów nie bebą rozebranemi. Gdy o znaczną liczbę 3000 nowych tych gratysowych Losów nadeszły iuż od dawnego czasu odezwy, przeto podpisany Dom hurtowny poczytuie za swoią powinność ostrzedz z pewnością Prześwietną Publiczność, iż w krótce rozebranemi bydź mogą.

Żadna z dawnieyszych Lotteryy nieokazała tak znacznych wygrań, iak nieniey sza: są bowiem do wygrania cztery znaczne realności, z nader wielką liczbą pieniężnych Trafferów iako to:

1	Traffer	na naywiększy Dom w Baden pod N. 82 Frauenhof zwany i Stanowa posiadłość Dominikalney Dziesieciny w Pschönisch w Austryi pod górą Manhard, lub za to summę	Z. R. 200,000 W. W
1	,,	na wielki Dom pod N. 83 także w Baden z zupełnem umeblowaniem lub Summę —	60,000 ,,

1	Traffer	na wielki Dom pod N. 42 tamże z zupełnem umeblowaniem, lub Summę . .	Z. R. 30,000	W. W
1	"	na Dom tamże pod N. 7 lub Summę .	15,000	"
1	"	na Summę w gotowiźnie . . .	10,000	"
1	"	ditto ditto	5,000	"
4594	"	wygrywaiących w gotowiźnie . .	73,040	"

4600 Trafferów na gotowe pieniądze . . . Z.R. 393,040 "

9000 Wygrywaiących 9000 Sztuk gratysowych czerwonych Losów w Dukatach i pół Souverainsd'orach w złocie czyli . . . Z.R. 151,701 kr. 40 W.W

13,600 Trafferów w ogólney wygrywaiącey Summie Z.R. 544,741 kr. 40 W W

Przy tak widocznych korzyściach nie sądzi podpisany Dom hurtowny, ażeby ta Lotterya potrzebowała większego zalecenia.

W Wiedniu d. 10 Grudnia 1824 r.

Los ieden kosztuie 10 Z. R. W. W. czyli w Szeinach.

Dostać ich można w Kantorze M. Lackenbachera i Kompanii w Wiedniu w Ulicy Bäckerstrasse, a tu w Krakowie w Handlu Antoniego Höltzel.